

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra . . . 1 kor. Egy hóra . . . 1 kor. 50 fill.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felcélós szerkesztő:
SIPOS BÉLA.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KROHOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
Piacz-utca 47. és 49. szám.

Dühöng a klerikalizmus.

Debreczen, május 28.

Hiába szépítgetik a kormány harsány szócsövei a dolgot, a nemzeti kormány nyakig belemerült a klerikalizmusba. Benne ül és nem tud kigázolni belőle. Sőt a klerikalizmus sötét lovagjai annyira viszik a kormányt, hogy az nap után kemény arculveréseket ad a szentiszta magyarságnak. Két esetet hozunk fel ezuttal, tessék csak figyelni.

Junius másodikán leleplezik Hajduböszörményben Bocskay Istvánnak a nemzeti és vallásszabadság hősenek ércszobrát. Ennek az ünnepnek országos jelentősége van. Olyan fejedelemléke előtt fogunk kegyelettel áldozni, a kinek bátorsága, bölcsesége, hazaszeretete és vallásos buzgósa nélkül összeroppant volna Magyarország, s a későbbi időkben, a becstelen emlékü Leopold császár Kolonicsa koldussá, katolikussá aztán németté tette volna.

Ugy volt, hogy a magyar kor-

mány imponáló módon képviselve lesz a szoborleleplezés ünnepén. Megjelenik Hajduböszörményben Wekerle, Kossuth és Apponyi, s hódolnak a dicső emlékü nemzeti fejedelemléke előtt. Ámde mi történt. Most a tizenkettedik órában tudtuk meg, hogy a kormány tagjai távol maradnak. Egyik miniszter sem jön el. Egyelőre azt hirdetik Budapesten, hogy „Náci bácsi” a deresminiszter fogja lengetni ősz szakálát a Bocskay szobor előtt, mint az őssz kormány képviselője, azonban a beavatottak azt is tudják, hogy a deresminiszter az utolsó pillanatban le fogja fuvni a kirándulást, s maga és a kormány helyett az ügyes Mezőssy Béla államtitkárt küldi el, a kinek a mióta államtitkári minőségben evez a nemzeti kormány hajójában, ménykü nagy tekintélye lett.

Ugyan mondja valaki, hogy nem hallatlan dolog e az, hogy Magyarország kultuszminisztere nem jelenik meg egy olyan ünnepen, a hol a vallásszabadság egyik bajnokát triumfálják? Haj, ne tessék elfelejteni, hogy Bocskay István kálvinista volt — s azért a val-

lásért küzdött, a melynek követői nem a Regnum Marianum elvét vallották, hanem a kik protestánsok voltak, de magyarok lelkük utolsó lehelletéig. A lengő szakálu nemzeti orgona, az ország kaméleonja a nemes gróf Apponyi, a jezsuiták neveltje bele betegedne, ha egy protestáns jellegű ünnepen kellene neki részt venni.

Ellenben megcsinálta azt a jó tréfát, hogy a honalapító Árpád emlékére Fehéregyházán római katolikus templomot épített. Buzogányos Árpád, és az ő táltosai ej mit cselekednének, ha tudnák, hogy az ő emlékezetükre főtisztelendő Porumbák Nepomuk Xavér János meséket mond és litániákat tart hetenként egyszer. Thaly Kálmán ugy akarta ennek a dolognak az élet elvenni, hogy a katolikus templom elé, a melyet az ország pénzéből építenek, turulos emlékkövet állítanak fel. Ugyan ugyan református, lutheránus, unitárius és zsidó polgártársaim megoldásnak tartjátok-e Debreczen jubiláns képviselőjének ötletét?

Nem vagyunk türelmetlenek a felekezetekkel szemben — de sajnos a

Beszél a hold.

— Jan Neruda. —

Egyszer egy csodás nyári éjjel oly világos volt, mint még soha. Az ó város tornyának árnyéka élesen vált ki s mikor az ó városi hidtorony árnyéka alatt elhaladtam, mintha csak a hidat, a folyamot, a várost, az eget is napfény öntötte volna el. A Petrin és Hradsin még távolabbinak tűnt fel, mint máskor, s körvonalaik az éggel olvadtak össze. A hold álmodozva uszott a világ űrben s a mint engemet megpillantott, — beszélni kezdett:

— Olyan csodálatos, aggasztó érzés vett erőt rajtam ma! Egy fájó emlék üldöz szüntelen. Nem rég így mentem — mendégéltem légi utamon Prága fölött s fényözönnel vettem be a várost. Egy ablakon át véletlenül egy férfit pillantottam meg, aki engemet bámult éppen. Vonásai ismerősök voltak előttem, de nem birtam mindjárt visszaemlékezni rá. Mögötte elrongyolott viasszosvászon kendővel leborított kis asztalka állt. Néhány lépésnyire ettől egy ágy, melyen öreg anyóka szundított. Fehér haju, rózsás arcu matróna. A falon híres írók és művészek ké-

pei s mikor ezekre pillantottam, eszembe jutott, ki ez a férfi. Néhány év előtt társaságban láttam, akkor az ő egészségére ittak s mindenki a talentumát dicsérte. Azóta nem láttam. Szobájában nem égettett világosságot, kezében írónt tartott. Az ablak deszkán szétterített piszkos papirosok. Megöregedett s úgy nézett fel rám, mint egy lázbeteg.

— Mindössze néhány hétig éltem könnyelműn, mint mások — sóhajtottam — s ez a néhány év elég volt rá, hogy szivem elhervadjon, agyam kiszáradjon. Akkor azt hittem, gondolataim használni fognak az emberiségnek, s most olyan vagyok, mint a rokkant katona, a kit kegyelemből valamely kórházba dugnak, hogy ott a betegek felügyeljen; én is a csenevész gondolatokra ügyelek. Jövöm fényesnek ígérkezett s most — multam van Keblem zsongott a daloktól, s ma kiszáradt forrásuk. Hiába éltem. Nincs számomra többé dicsőség.

A költő megfordult s anyjára nézett. Csendben odakuszott az alvóhoz s letérdelt mellette. Aztán gyengéden megérintette homlokát ajakával. Halkan beszélt hozzá, hogy fel ne költse:

— Anyám! A te sziveden nőttem fel

dalnokká. Te vagy a legmegkapóbb dal, életed a legszebb költemény. Te anyám már annyit túrtél és szenvedtél az életben és mégis szeretsz élni! De az én elém a halállal foglalkozik, én félbenmaradt dal vagyok csupán s az is maradok. Csak egyszer szeretnék dalolni még s bucsudalmat neked szentelném, jó anyám, mint te a bölcsődalt gyermeked fölött.

Az anyóka ajka mosolygott. Azt álmodta, hogy fiával beszél. Ajkai halkan, öntudatlanul mormogták:

— Mindenről gondoskodtam, ne aggódj fekete halotti ingemről, a rózsafüzérről . . .

— Oh ne, ne menj el előttem! — dadogta a férfi. — Azt akarnád, hogy kiterítve lássalak a ravatalon? Kivüled nincs vágyam, nincs reményem, ugy lenne jó, ha együtt, egyszerre mennénk.

Lehorgasztotta a fejét.

. . . Tegnap megint bekandikáltam a kis ablakon. Az ablak nyitva volt s az anyóka kiterítve feküdt. Már ráadták a halotti inget s kezében ott volt a rózsafüzér. Mellette feküdt a fia, sápadtan, de keblén, épp a szive fölött ott pompázott egy vérvörös rózsza.

Tolnai Dániel

cipő raktára

DEBRECZEN. Piacz-u 49. főposta kapujával szemben. „A cipőkirályhoz“.

Legnagyobb választéku raktár első rendű minőségű női-, férfi- és gyermek cipőkben.

Telefon 501.

Telefon 501.

kormány az. Árpád emlékére katolikus templomot építeni az elfogultság, a vallási türelmetlenség legfelháborítóbb példája.

*

Az elmúlt vasárnap Egerben, Eperjesen kerületi tornaverseny volt. A református főgimnáziumok egy része Egerben, a másik része Eperjesen vett részt a szokásos versenyen. A mit református diákjainkkal elkövettek, az kihívó merénylet a lelkiismereti szabadság ellen.

A nagykőrösi református gimnázium diákjait erőszakkal betarolták az egri római katolikus székesegyházba, a hol misét kellett nekik végig hallgatni. Ez még semmi! A vastagnyaku kőrösi kálvinista fiukat parancsszóra letérdeltették a mise alatt. Szegény fiuk olyan alázatosan térdepeltek, mintha valaki fizetett volna ezért.

A debreczeni református főgimnázium növendékeit Eperjesen érte méltatlanság. Apponyi főigazgatójának pressziója folytán a legnagyobb közönnyel fogadták a mi diákjainkat, hasonlatosan a többi református intézetek diákjaival. Itt is misére akarták kényszeríteni a református fiukat, de dr. Csűrös Ferenc az egyik vezető tanár kijelentette, hogy kétszáz főigazgató sem viszi el az ő diákjait misére. Így aztán az evangélikus templomba vonultak be a debreczeni fiuk.

Tulajdonképpen nem országot rengető dolog ez az utóbbi, de nagyon jellemző. Jellemzi a mi közállapotunkat, jellemzi a kormány szellemét, jellemzi az elkövetkezendő idöket. Vigan vonulunk be derék magyar népem a sötétség országába. És mit tesz Isten — a nemzeti kormány asszisztálása mellett.

S. B.

— **A horváth kiegyezés.** Zágrából távirják; Nikolics I. osztályfőnök ma délután érkezik meg Budapestről, hogy Pejacevics gróf mikor érkezik meg, még nem tudják. A bán a horvát képviselők konferenciáján rámutatott azokra a következményekre, melyeket a magyar kormány közvetítő javaslatának visszautasítása maga után vonhat. Az hallatszik, hogy a bán kijelentette, hogy ezek a következmények nemcsak a horvát országgyűlés feloszlásában, hanem királyi biztos kinevezésében is megnyilvánulhat, sőt némelyek már azt is akarják tudni, hogy Rakocai lesz a király biztos. Budapestről azt jelentették, hogy Pejacevics és Nikolics a magyar kormány közvetítő javaslatának elfogadását ajánlották; ezt a hirt az ide érkezett horvát képviselők határozottan megcáfolták, sőt hozzáteszik, hogy ők is arra az álláspontra helyezkedtek, hogy a magyar kormány javaslatai nem fogadhatók el. A horvát kormány lemondásáról, ez idő szerint nincsen szó, sőt a horvát képviselők azon állásponton vannak, hogy nincs is alkotmányos ok lemondásukra.

Még mindig a cselédtörvény.

A részletes tárgyalás.

— Expressz tudósítás —

Budapest, május 28.

A képviselőház a cselédtörvény részletes tárgyalására tért át. Apró cseprő módosítások iránt beadott javaslatok megvitatásával telt mult az idő.

Elnöki előterjesztések nem voltak s így a jegyzőkönyv felolvasása után azonnal áttért a Ház

a cselédtörvényjavaslat

részletes tárgyalásának folytatására.

A negyedik szakasznál Bozóki Árpád, Kelemen Samu és Mezőfi Vilmos szólaltak fel. A Ház a szakaszt Kelemen Samu módosításával fogadja el.

Az ötödik szakasznál Vásárhelyi Dezső, a földmivélségi bizottság előadója módosítást ajánl, hogy szóbeli szerződésnél a gazda cselédje kívánságára köteles a bérlevél kiadására.

Beniczky Elemér: Indítványozza, hogy a fölmondási idő alatt még kiállítani se lehessen utleveleket. Ajánlja, hogy a kiskorú cseléd fölmondás nélkül is elhagyhassa helyét, ha szüieivel együtt akar kivándorolni.

Nagy Sándor azt kívánja, hogy a cseléd, ha akar, akkor is kaphasson utlevelet, ha nem is mondott föl, — mert a gazdának nem is lehet érdeke, hogy cselédjét erőszakkal visszatartsa.

Petogally Oszkár nem járul Nagy Sándor javaslatához.

— Mezőfi Vilmos több módosítást nyújt be.

Kállay Tamás indítványozza, hogy a gazda csak írásban köthessen szerződést cselédjével.

Pető Sándor hozzájárul Nagy Sándor módosításához s Vízzy Ferenc is támogatja azt.

Ernszt Sándor a bérlevélnek minden esetben és minden körülmények között való kiadása érdekében szólalt föl.

Bozóky Árpád szintén a bérlevél kiadása mellett van.

Brestyenszky Kálmán módosítást ajánl, hogy a cselédnek csak abban az esetben adjanak utlevelet, ha a gazda szerződéses.

Kaufmann Géza nem fogadja el Nagy Sándor indítványát.

Filipp János az eredeti szöveget fogadja el, az összes módosítások mellőzését kéri.

Návay Lajos méltányosnak tartja a gazdaközönség óhaját, hogy a szerződés tartama alatt a cseléd ne kaphasson utlevelet. De számolni kell rendkívüli körülményekkel, amelyek elkerülhetetlenül teszik a kivándorlást.

Wekerle a királynál.

A kvóta eldöntése.

Ujabb tárgyalások a kiegyezésről.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, május 28.

Bécsből jelentik: A király ma d. u. fél 2 órakor kihallgatáson fogadta Wekerle Sándor miniszterelnököt, aki az aktuális politikai dolgokról fog előterjesztést tenni,

és a legközelebbi teendőkről fog javaslatokat tenni a királynak.

Szó lesz a quótaküldöttség kiküldetéséről és a delegáció megválasztásáról. Bizonyosnak látszik, hogy a quótát az idén is királyi döntéssel fogják megszabni, de azért mégis a quóta-deputáció kiküldetésével legalább az alkotmányos kormánynak akarnak eleget tenni.

A delegáció valószínűleg szeptember második felében fog összeülni. Wekerle ma délelőtt hosszabb ideig tanácskozott Beck osztrák miniszterelnökkel, délután pedig Aerenthal külügyminiszterrel fog tanácskozni a delegációk határidejéről. Wekerle, Popovics államtitkárral ma délután jelen lesz Steinbach Emil legfőbb bírósági elnök, volt pénzügyminiszter temetésén.

Félhivatalosan jelentik, hogy Popovics államtitkár Bécsben egyetlen osztrák politikussal sem fog találkozni, és hogy csak azért utazott Bécsbe, hogy Wekerlével itt is tanácskozhasson pénzügyi dolgokról.

Wekerle Beck báróval folytatott tanácskozása után magán beszélgetés közben nyilatkozott mai kihallgatásának a kiegyezési tárgyalással való összefüggéséről és a tárgyalás folytatásáról. Wekerle azt mondta, hogy az osztrák miniszterelnökkel ma még nem állapodott meg a kiegyezési tárgyalás folytatásának idejéről, de a legközelebbi napokban újra találkozni fog báró Beckkel s ekkor véglegesen megfogják állapítani a kiegyezési tárgyalások folytatásának határidejét.

Két bírósági ügy.

Egyházkerületi közgyűlésen.

Igazságos ítéletet kérünk.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

A most folyó egyházkerületi közgyűlés bírósága két nagyon érdekes ügyben fog ítélni. A két esetet a következőkben ismertetjük:

„A. F. b—i nagyobb leányiskola tanítót, ki az 1907. évi január 21-én Nagy János akkori kurátort, mielőtt az a tanítói lakáson hivatalos küldetésben jelent meg előbb szóval, majd részlegesen bántalmazta (felbuktatom) tehát tanítóhoz nem illő módon viselte magát, ki a gondozására bizott leánynövendékekkel nem úgy bánt „szeliden és a neveléstan elvei szerint“, amint azt egyházi törvényünk 102. szakasza megszabja; tehát egyházi törvényünk 201. §-ának 3-ik és 10-ik pontjaiba ütköző fegyelmi vétséget követett el — időszerű tanácsunk — mint fegyelmi bíróság az E. T. 384. §-a szerint vétkesnek nyilvánítja és az E. T. 303-ik §-ának d. pontja alkalmazásával a B-ben viselt tanítói hivatalától való elmozdításra ítéli“.

A másik ítélet:

„B. J. b—i lelkész, miután oly cselekményt és mulasztást követett el, melyből az egyháznak kára származott, miu-

Legszebb, legtartósabb Eglasine padlómáz a legolcsóbb árban

Kapható a Festék-király kizárólagos festék kereskedésében, Debreczen, Hatvan-u. 5. 1-ső üzlethelyiség. Kérem a címre figyelni.

tán hivat
lása, hely
lett hivat
házi tör
8-ik pont
vétkesnek
törvény
meghatár
mellett
gyámité
tetésre s
ségeknek
hajtás te
íteltetett.

Ezu
Telegdi
lelkészi
334 kor.
más alap
„panasz
tettek é
egyházna
megtérít

E
megyei
A lelkés
élnék.

A
a mi ért
még job
Mi
kerül.

A
kel val
volt bün
tanító te
róság 25
büntetés
elégégre
meg a
a legna
anyjával
A két i
kothat.

Ni
telné a
senki,
patni lá
fedekke
ért a sz
tetést m
szerüen
köteless
végző l
mészets

Ig
L

Debr

Kiada

D
hatóság
szint a
ország
hához
sághoz
foglalk
ezt a v
illető n
vételne
hogy
a képv
reg ily
azok l
ezek is
de a
ügyek

A
ben va
németi
ház a
nek ki

tán hivatalos köteletségének elhanyagolása, helytelen, rendellen teljesítése mellett hivatali hatalmával visszaélt, az egyházi törvény 301. §-ának 2-ik, 7-ik és 8-ik pontjaiba ütköző fegyelmi vétségben vétkesnek mondatik ki s ezért az egyházi törvény 303-ik szakaszában (c. pont alatt) meghatározott pénzbüntetés alkalmazása mellett a ref. egyházmegyei lelkészi gyámintézet javára 200 korona pénzbüntetésre s az okozott 23 kor. 40 fillér költségeknek 15 nap alatt külbömbeni végrehajtás terhe mellett leendő megfizetésére ítéltetett.

Ezután az ítélet megállapítja, hogy Telegdi K. Lajos cégnek 397 kor. 90 fill., lelkészi és rektori Successió alapoknak 334 kor. 12 fill., továbbá öt különböző más alapnak 1666 kor. 84 fillér, melyek „panaselőtt által megbízás nélkül kezeltettek és mind elvesztek” köteles az egyháznak 5 százalékos kamattal együtt megtéríteni.

E két ítéletet ugyanazon egyházmegyei bíróság, ugyanazon napon hozta. A lelkész és tanító egy egyházközségben élnek.

A lelkész az ítéletben megnyugodott, a mi érthető is. A tanító fellebbezett, ez még jobban érthető!

Mindkét ítélet a felső bíróság elé kerül.

A tanító már egyszer a gyermekekkel való szigorú bánásmódért feddésre volt büntetve. Hogy mily mérvű volt a tanító tette, mutatja az, hogy a világi bíróság 25 korona bírságra ítélte. „Ezen büntetést a fegyelmi bíróság nem tartotta elégségesnek, hanem kenyerétől fosztotta meg a elismert kitűnő tanítót, kitéve azt a legnagyobb nyomorúságnak nyomorék anyjával, feleségével és öt gyermekével. A két ítélet felől mindeaki véleményét alkotha.”

Nincsen olyan ember, a ki ne követelné a vétkező megbüntetését, de nincs senki, akinek ne fájna az, midőn elesa patni látja a felhevülésében magáról megfelledekező hivatalnokot olyan tényért, melyért a szilági bíróság csak 25 kor. büntetést mér, de az éveken keresztül tervszerűen egyházát anyagilag károsító és köteletségét rendetlenül és helytelenül végző lelkészt pedig sokkal súlyosabb természetű bűnéért csak megbírságolja.

Igazságot és nem elnézést kérünk! Legyen egyenlő a mérték!

Debreczent érdeklő ügyek a Ház előtt.

Kiadatnak az illetékes miniszternek.

Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

Debreczen sz. kir. város törvényhatósága és Hajdúvármegye is több, részint a saját közönsége érdekében, részint országos kérdésekben felirtak a képviselőházhoz. Ezek a feliratok a kérvényi bizottsághoz kerülnek, mely sorrend szerint foglalkozik azokkal s 1867. óta mindig ezt a végzést hozza azokra „kiadatik az illető miniszter urnak” „vagy tudomásul vétetnek” esetleg ezt a változtatást teszi, hogy „pártolólág adatik ki.” A bizottság a képviselőház legutóbbi ülésén egész seereg ilyen ügyet terjesztett a honatyák elé, azok között Debreczent is sok érdeklő, ezek is megkapták a szokásos végzést, de a „pártolás” nélkül. — A letárgyalt ügyek ezek:

A harmadik egyetemnek Debreczenben való felállítására iránti felirata Szatmárnémeti sz. kir. városnak. — A feliratot a ház a vallás és közoktatásügyi miniszternek kiadja.

Hajdu és Sopron vármegye közönségei feliratokban a vármegyei tisztviselőknél titkos szavazással való választását kéri. — Kiadatnak a belügyminiszternek.

Hajdu-Csanád stb. vármegyék közönségeinek felirata: Sztrájk vagy egyéb végveszély esetén a katonaságnak arató munkára való verlése iránt. A házszabályok 246 §-a alapján tudomásul vé tettek.

Debreczen, Sopron stb. sz. kir. városok felirata: Az 1888. XX. t. c.-nek (vadászati törvény) módosítása iránt. E feliratokat a ház kiadja a földmivelési és pénzügyminiszternek azzal, hogy a vadkárók megtérítése ügyében sürgős intézkedés kívánatos. (Igen mert itt kincstári jövedelemről van szó.)

Hajdu és Zemplén vármegyék közönségeinek felirata: a magyar nyelvű cég és címfeliratok kötelező használatának törvényhozási szabályozása érdekében. — A ház szabályok 246 §-a értelmében tudomásul vétetnek.

Betegség elől a halálba.

Öngyilkos gazdaember.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

A halálba vágyók száma napról napra növekedik. Tegnap egy nádudvari gazdálkodó vetett véget életének. Öngyilkosságának részletei ezek:

Balázs János nádudvari gazdálkodó már régebb idő óta betegeskedik. Orvostól-orvoshoz járt, de betegségére egyik sem tudott gyógyírt adni. Próbált sokféle orvosszert, de egyik sem használt. Balázs János mindig reménykedett, hogy majd csak legyőzi betegségét és sorsa jobbra fog fordulni. — Azonban hiábavaló volt reménye. Végre is megszokta a soktűrést, szenvedést és halálra szánta magát. Tegnap bezárkózott szobájába és ott felakasztotta magát. Amire öngyilkosságát észrevették már halott volt.

A nádudvari csendőrség táviratban tett jelentést Balázs János öngyilkosságáról a központi vizsgálóbírósnak s Hoffmann József vizsgálóbíró táviratilag adta meg temetésére az engedélyt. Balázs János öngyilkossága ismerősei körében részvétet keltett s nagyon sokat beszéltek haláláról. Az öngyilkos gazdálkodót holnap temetik el.

Sóvágó ismeri jövőjét.

Közölték vele a Kuria ítéletét.

Legszebb erény nála a zsványbecsület.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

Ismeretes, hogy a Kuria Sóvágó János védője által előterjesztett semmisségi panaszt elutasította és a Méliusz-téri rablógyilkosra a kir. törvényszék által kiszabott büntetést helyben hagyta. E szerint Sóvágó János életfogytiglan a fegyházban marad.

A bűnügy iratai még nem érkeztek le a kir. Kuriától, de védője Kardos Samu módot keresett, hogy Sóvágónak tudomására hozza a legfelsőbb fórum döntését.

Ma délután Kardos Samu dr. az ügyészségen jelentkezett és Sóvágót felhozatta a fogságból. A kir. ügyész előtt közölte vele a Kuria ítéletét, majd megmagyarázta neki, hogy ezek szerint a börtön ajtaja örökre bezárul utána. Azt is megmondta Sóvágónak Kardos, hogy tekintettel többszörös visszaesésére, nincs kilátása arra, hogy egy bizonyos esztendő eltöltése után feltételes szabadságra bocsássák.

Sóvágó egy cseppet se indult meg azon, hogy örökös szabadságvesztésre ítéltetése immár jogerős lett. Egykedvűen fogadta a hírt.

Kardos erre megmagyarázta neki, hogy az esetben, ha megnevezi tettes társait, segíthet magán. Amennyiben a tettes társak ismerete folytán kiderülne, hogy ő a Méliusz-téri rablógyilkosságban nem annyira bűnös, mint a hogy az ítélet jelenleg megállapította, a perújítással elérheti azt, hogy csak 10—12 évet kaphat.

— Lássa Sóvágó, nincs oka és célja, hogy büntetését titokban tartsa, mondotta Kardos. Lám Nyiri és Erdei elárulták magát.

Sóvágó rándított egyet magán és így szólt:

— Nincs és nem is volt azokban becsület.

Már tudniillik zsvány becsület. Majd így folytatta:

— Én nem adtam ki soha senkit, most se mondhatok egyebet, mint a mit az esküdtbíró előtt mondtam. A Méliusz-téri gyilkosságban részem nem volt s nem vagyok bűnös. Azt tehát, hogy kik voltak a gyilkosok és mit csináltak, nem tudom és így meg se mondhatom.

Ezzel Sóvágót vissza vitték a cellájába. A vén gonosztevő e héten pénteken ismét bírái előtt fog állani. Az esküdtbírósnak ugyanis e hó 31-én kezdi meg a hosszupályi és büdzentmihályi rablógyilkossági bűnpör tárgyalását.

Sóvágó e bűnökben szintén elsőrangú tényező volt. Lehet, hogy a mennyiben e perekben is bűnösnek találják az esküdték, a Kuria által megerősített ítélet módosítást szenved, a mennyiben hóhér kézre jut a megrögzött gyilkos.

A halálra ítélt unokaöccse.

Husz Ábrahám Chájim a börtönben.

A nagy pénz hamisítók pöre.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

A petrovai postarablók egyike, a halálra ítélt Husz Ábrahám jelenleg a mármaroszigeti ügyészség fogházában várja ügyének eldöntését.

Tudvalevő, hogy Husz Ábrahám lelkét a petrovai gyilkosságon kívül más bűnök is terhelik.

A nagyszabású londoni pénzhamisító bandának feje volt ő, aki a külföldön utánozott bankókat hozta forgalomba. Ezen érdekes bűnpernek a vizsgálata még nincs teljesen befejezve. A tettesek után a hatóságok tovább is nyomoznak. A napokban valahol femesmegyében elfogtak egy Husz Ábrahám Chájim nevű alakot, a kit alapos gyanu terhel azért, mert a londoni pénzhamisítókkal összeköttetésben állott.

Husz Chájim unokaöccse a halálra ítélt Husz Ábrahámnak. A csendőrség az ifjabb Huszt letartóztatta s bezáratotta a debreczeni törvényszék fogházába.

Petneházy vizsgálóbíró segéd a rovvott férfit kihallgatta. Husz tagadt, de előzetes letartóztatását elrendelte a vizsgálóbíró.

A pénzhamisító Kardos Samu dr. bizta meg védelmével, aki a letartóztatás ellen felfolyamodást jelentett be. A vádtanács Husz sorsa felett holnap dönt.

Az egyházkerület közgyűlése.

Kiss Áron jubileuma.

Az egyetem ügye.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, május 28.

A tiszántuli egyházkerület közgyűlésének tegnap volt az első napja. Nagyszámu kiküldött jelent meg a közgyűlésen, melynek tárgysorozata sok érdekes pontot tartalmaz.

Délelőtt 9 órakor nyitotta meg a közgyűlést gróf Dégenfeld József elnök a kollégium disztermében, meleg szavakkal üdvözölte a megjelenteket. Majd röviden megemlékezett Kiss Áron, az ősz püspök jubileumáról, akit 15 éve, hogy debreczeni püspöknek megválasztottak. Indítványozta, hogy a küldöttség menjen érte és hívja meg a közgyűlésre. A kiküldöttek ez indítványt elfogadták s a küldöttség csakhamar megjelent az ősz püspökkel, kit beléptekor harsány éljenzéssel fogadtak. Gróf Dégenfeld igen meleg hangu beszédben üdvözölte a jubiláns püspököt, aki meghatóttan válaszolt. Is ten áldását kérte a közgyűlés működésére, tagjainak bölcsességet, erőt és egészséget kívánt Majd rövid idei ott tartózkodás után eltávozott a teremről.

Lemondások és választások.

Ezután a közgyűlés áttért a tárgysorozat többi pontjaira. Több új választás és lemondás bejelentése után a közgyűlés tudomásul vette Tisza István gróf lemondását konventi tagságáról s helyére Ujfalussy Bélát választották meg. Két póttagsági helyet pedig Domabidy Elemérrel és Karay Sándorral töltötték be.

Ezt követte a pénzügyi bizottság hosszabb jelentése, melynek egyik kiemelkedő pontja volt az a javaslat, hogy a felemelt államsegély 10 százaléka egyetemi tanszék alapra fordíttassék.

Az ügyet áttették a tanügyi bizottsághoz javaslatlétel végett.

Egy jogakadémia válsága.

A jelentés beszámolt továbbá a máramarosszigeti ev. ref. jogakadémia válságos állapotáról. A jogakadémia igen nagy szükségben van és segílyt kér a közgyűléstől.

E fontos tárgynál Tisza István gróf állott fel először szólásra. Ismeri jól az ottani viszonyokat és nagy alaposággal festé az akadémia állapotát. Szerinte a bajnak f. forrása a mai fiatalságnak könnyelmű gondolkodása, amely az ifjakat az élvezeteket nyújtó nagy városokba viszi s ebben találja magyarázatát annak, hogy míg a mult esztendőben 150 hallgatója volt a szigeti jogakadémiának, most csak 92 van, holott fentartására legalább 120 hallgató szükséges. — Sajnálattal látja a nagy visszaesést éppen most, mikor a 8-ik tanszék felállítását kérte az akadémia. Indítványozza, hogy a felemelt államsegélyből 5 százalék a Máramarosszigeti akadémiának köttessék ki.

Dégenfeld József gróf ellenzi Tisza indítványát. Nem barátja a perzentességeknek, jelen esetben annál kevésbé, mivel a felemelt államsegély egy része már le van kötve az egyetem javára, hanem adjanak inkább megállapított összegű segílyt.

A közgyűlés végre is azt határozta, hogy a válságos helyzetben lévő akadémiának 2500 korona évi segílyt ad.

Az egyetem ügye.

A pénzügyi bizottság jelentésének további során a debreczeni egyetem ügye került tárgyalás alá.

Dóczy Imre indítványozza, hívják fel a főiskola igazgató tanácsát, hogy még egy tanszék felállítására javaslatot tegyen a közgyűlésnek. Így, bár még nagyon csonka lesz a debreczeni egyetem, a már felállított bölcsészeti tanszékkel együtt elérhető lesz az, hogy a debreczeni egyetem kezébe veheti a protestáns tanárképzést, ami mindenesetre jelentős eredmény lesz.

E tárggyal véget ért a pénzügyi bizottság jelentése, amit a közgyűlés elfogadott.

Végre megvitatta a közgyűlés az új egyházi törvények életbeléptetésének módjait s ezzel a közgyűlés első napja véget ért.

Folytatását ma délelőtt 9 órára tűzték ki.

Kiss Áron püspök tiszteletére az Angol-királynőben bankett volt, amelyen Hauer Bertalan kiváló szaktudásáról és izléséről tett ismét tanúságot.

UJDONSÁGOK.

Szerkesztőségi teleton sz. 339.

Szerkesztőségi ó.: d. e. 8—13 d. u. 2 6. éjjeli 2. ó Szerkesztőség és kiadóhivatal Piacz-utca 47. sz.

— Térkép a Hortobágyról.

A Hortobágyról eddig nem volt térképe a városnak. Az igazságügyminiszter elrendelte, hogy a kataszteri térkép felvétel ejtsék meg. A térkép felvétel június június hó 3-ától 8-áig fog tartani. Legelőször az Ohat, Zám, Egyek stb. részeken kezdik meg a telekkönyvi felvételt, a melyre a városi tanács a város részéről Berényi Gábor mérnököt és Farkas Albert mátai biztost küldte ki.

— A hortobágyi sáskairtás. A nagy pusztán 10 nap óta serényen folyik a sáskaveszedelemnek elejét vevő nagy-

arányu munkálat. A fertőzött területek némely része már megvan tisztítva a sáskától. A nagyszabású irtási munkálatok megtekintésére a gazdasági akadémia ifjusága és tanári kara Stankovich János igazgató vezetése alatt esütörtökön kirándul a Hortobágyra.

— A kormány képviselői Bőszörményben. A hajdubőszörményi Bocskay szobor leleplezési ünnepélyére meghívta a rendező bizottság annak idején az egész kormányt. A miniszterek kilátásba is helyezték eljövételüket. Tegnap azonban egy leirat érkezett a megyéhez, melyben a miniszterelnök közli a kormány képviselőinek nevét. E szerint a kormányt az összes ünnepségeken Darányi Ignác földmívelési miniszter és Mezőssy Béla államtitkár képviselik. A kormány képviselői június elsején az esti gyorsvonattal érkeznek Debreczenbe, ha ugyan tényleg megérkeznek.

— Ülések a városházán. A város világitási bizottsága szerdán délután ülést tart a városházán. A kórházi bizottság pénteken délután több fontos tárggyal tartja meg ülését.

— Rendelet az ügyvédvizgárról. A hivatalos lap mai száma rendeletet közöl az ügyvédi vizgárról. A rendelet szól a vizgárabocsátás külsőségeiről, hogy minő okmányok szükségesek a vizsga kérvényhez s hogy hova nyújtandó be. Rendezi az ügyvédi vizgát. Két napot szán az írásbeli, egyet a szóbeli vizgára. Az írásbeli vizsga három: a polgári jog, a hitelörvények és a büntetőjog köréből választott témának van szánva. A többi rész a szóbeli vizgárról, a pótvizgárról és a vizsga ismétléséről rendelkezik.

— A debreczeni ifjuság diadala az eperjesi tornaversenyen. A debreczeni tanintézetek közül három intézet vett részt az eperjesi tornaversenyen: a ref. főgimnázium, a ref. tanítóképző és a katolikus főgimnázium ifjusága. Az eredmény, melyet az ifjuság elért, méltó a tanintézetek régi jó hírnevéhez. Kivált a református főgimnázium csapata ért el igen szép eredményeket. Győztes lett a fűles labda verseny két mérkőzésében. Harmincz versenyző tanintézet között második az összetett (távolugrás és súlydobás) főversenyben nyolc versenyzőből összeállított csapatával. Ugyancsak második a mintacsoport versenyben magas nyújtón. A négy számból álló futásverseny közül kettőben (V. és VIII. osztályban) Kalmár Gyula és Szunyogh Rudolf kitűnő eredménnyel, messze maguk mögött hagyva a többieket, szintén a főgimnáziumnak szerezték meg az elsőséget. Több elismerő oklevelen kívül huszonegy ezüst és tizenegy bronzéremmel a főgimnázium ifjusága a legszebb eredményt fölmutató tanintézetek között foglalt helyet. Növeli az elért eredmény értékét az, hogy az összetett főversenyben csupán 0.2 ponttal maradt el az elsőnek megállapított eperjesi, és a minta csoportversenyben 0.1 ponttal az első kassai csapattal szemben, tehát oly el nyésző csekély különbséggel, mely egyáltalán nem jelenti azt, mintha ifjuságunk bármelyiknél is hátrább állana testedzés szempontjából. A diák humor a már híressé vált eperjesi centiméter tulajdonítja azt az elenyésző csekély különbséget. Hogy mi van a dolgban, azt persze nagyon nehéz megítélni. Az mindenesetre nagy hiba volt az eperjesiektől, hogy a bírákat az ottani

tornaegye-
jó barát
győztes
bizalmat
ságuk ir
kódott a
likus főg
az összet
a fűlesla
lamint a
eredmény
tatott be
kat, vala
baa tünt

—
zelme.
ma tart
nekünk
verseny
csicséri
huszárk
lovakka

—
ünnep
leleplez
tették:
kir. váro
haladja

—
ben. M
valóság
amelyen
dr. elnö
Fisch L
Tóth Ist
talan. A
Debrecz
senek, a
mas tán
elvből
mely a
épülne
2 millió
terv ki
küldtek

—
gazdasá
évszáró
gazdasá
fognak

—
dása.
május
sokra é
most i
hogy a
pásztor
a régi t
eszközö
11 közt
son, az
rinak la
nyai ke
keramik
agyag-s
ősembe
lommel
zad ele
mának
ságu te
s téglá
a herpá
lomokk
dolgozz
dékozta
hadházi
Szilágy
tild sk
tartót,
bathy
nuló a
vét, ré
vármeg
kori di

tornaegylet tagjaiból válogatták ki, akik jó baráti viszonyban állottak az eperjesi győztes csapat tagjaival s így meglehetősen bizalmatlanságot keltettek részlehetatlanságuk iránt. Igen szép eredménnyel működött a helybeli tanítóképző és katolikus főgimnázium ifjusága is. Az alábbi az összetett főversenyben negyedik lett és a fűleslabdaverseny előmérkőzésében, valamint a diszkoszvetésben ért el szép eredményt, az utóbbi az ugrásztalon mutatott be feltűnést keltő szép gyakorlatokat, valamint a futásban és magas ugrásban tünt ki.

— **Debreczeni úrkocsis győzelme.** A budapesti úrkocsis egyesület ma tartotta meg idei versenyét. Mint nekünk táviratozzák, a kettős fogatok versenyében a 3000 koronás díjat csicseri Orosz György királyi kamarás huszárkapitány nyerte el Dolly nevű lovakkal.

— **Ujabb jelentkezők a Bocskay-ünnepre.** A bősörményi Bocskay-szobor leleplezésére tegnap részvételüket bejelentették: Temes vármegye és Temesvár sz. kir. város. A jelentkezők száma már meghaladja az ötvenet.

— **Modern szálloda Debreczenben.** Ma délután igen érdekes terv megvalósítása ügyében tartottak értekezletet, amelyen jelen voltak Löfkovics Márton, dr. elnöke alatt: Reichmann Armin, Fisch Lajos, Csanak József, Fürst Ödön, Tóth István, Hartstein Péter, Hauer Bertalan. Az értekezleten arról volt szó, hogy Debreczenben egy modern szállodát építsenek, amely mellett gőzfürdő és hatalmas táncterem is volna. Az értekezlet elvében kimondta, hogy a szállodát, mely a Piac-utcai Hartstein féle teleken épülne részvénységi alapon létesíti 2 millió koronára alaptőkével. A részletes terv kidolgozására 10 tagú bizottságot küldtek ki.]

— **Évzáró közgyűlés.** A debreceni gazdasági egyesület június hó 9-én tartja évzáró közgyűlését, amelyen az elmúlt gazdasági év alatt történt eseményekről fognak beszámolni.

— **A városi muzeum gyarapodása.** A városi muzeum tevékenysége május havában főként régészeti ásatásokra és néprajzi gyűjtésre irányult. De most is sajnósan kellett tapasztalnia, hogy a modern kultúra még a hortobágyi pásztorélet körében is mennyire kiirtotta a régi tipikus jellemvonásokat s az ősi eszközöket. Ásatást rendeztünk május 6—11 között a hortobágyi faluvégalmi járásban, az Árkusvíze partján, ahol bronzkorinak látszó őstelep különféle maradványai kerültek elő, köztük egy igen ritka keramikai tárgy: női alakot ábrázoló agyag-szobor, mely hihetőleg az ott élt ősember házi istene volt. Ugyanezalkalmmal megállapítottuk már a XIII. század elején emlegetett Zámi apát templomának alakját és méreteit. A középnagyságú templom román kori stílusban épült s téglái alakjából következtetve egy idős herpályi és monostoros ábrányi templomokkal. Ez ásatás eredményét később dolgozzuk fel. Muzeumunk számára ajándékoztak: I. Régiségeket: Komor Imre hadházi törvénybíró karabély. részait; Szilágyi János és neje Dubravszky Matild skofium virágokkal díszített ereklyetartót, XVII. század elejéről valót; Szombathy Ferenc ev. ref. főgimnáziumi tanuló a debreczeni ács céh hirdetőkönyvét, részletezekből; Wessprémy Kálmán vármegyei levéltárnok Egyeken talált őskori díszes bögrét. II. Pénzeket, érmeket:

Gyöngyössy Viktor, Suchán Elemér, Szombathy Ferenc, a debreczeni ács céh peccsételőjét, Vadas Mózes. III. Könyvet, kéziratokat: Maschek Ferencné Vári Ulrike c. 5 felvonásos szomorujáték 1817. kéziratát; Szombathy Ferenc a debreczeni ács céh 1836-beli ártikulusait és 1822—1862 közt használt jegyzőkönyvét.

— **A ki királynak hiszi magát.** Nyiregyházáról írják: Berényi József Debreczenből jött még a kora tavasszal Nyiregyházára, hogy téglamunkával biztosítsa több tagból álló családjának fönntartását. A szegény ember a kora hajnali óráktól a késő esti órákig dolgozott. Pár nappal ezelőtt hanyagolni kezdte munkáját és teljesen szótlanná vált. Már három napon nem volt szava hallható. Ma reggelismét megszólalt és pedig igen különösen: mindenkinek parancsolni kezdett és azt mondta, hogy ő a király. Felesége, aki rögtön látta, hogy a szerencsétlen ember megőrült, kicsalta valamilyen ürügy alatt a kórházba, ahol most megfigyelés alatt áll.

— **Sikkasztás vádja alatt.** Pits Mihály fényképész tegnap feljelentette J. J. segédjét, akit azzal vádol, hogy 70 koronáját elsikkasztott. A rendőrség megindította ellene a vizsgálatot.

— **A debreczeni dalegylet f. évi június hó 5-én a Nagyerdei Vigadóban dalestélyt tart.**

— **Találtatott egy pénztárca bizonyos mennyiségű pénzzel és több tárggyakkal; igazolt tulajdonosa átveheti a belvárosi kapitányságnál.**

— **Tarka Szinpad.** A Bika szálloda orfeum helyiségében a Tarka szinpad személyzete naponta nagy érdeklődés mellett tartja előadásait. Műsorának elsőrendű számai mint Toro japán csoport, Keenwood az ügyetlen jugglör, az angol tánczosnők már csak néhány napig fognak fellépni. A ki még őket nem látta, az ne mnlassa el megne nézni. Minden harmadik nap új bohózatot ad elő a társulat.

— **Tiszta selyem nyakkendő** a legdivatosabb színekben egy korona helyett 80 fillérjével kapható „Nyakkendő királynál” főposta mellett, cég vezető Rózsa Lajos.

— **Uti készletek, kézi bőröndök, női kézi táskák, pénz-, szivar- és cigaretta tárcák a legszebb kivitelben Mentze áruházában Kossuth-utca 4.**

— **A Hajdumegyei népbank Piac-utca 26. sz. nagytőzsde épületében minden törzsbetétre, azaz heti 50 fillér befizetésre utólagos kamatszámolással 100 korona kölcsönt folyósít. Ezen rendszer mellett nem kell a kölcsön után külön kamatot fizetni, mivel a heti befizetésekben a kamat is befoglaltatik.**

— **Ha szépet és olcsót akarunk vásárolni, bizalommal keressük fel Mentze áruházát Kossuth-utca 4. sz. alatt.**

— **A Ferencz József keserűviz** az összes hashajtó szereket természetes, erőteljesen oldó ereje folytán tulszárnyalta már. Mint adag elégséges egy boros pohár. Kérjünk határozottan Ferencz József keserűvizet.

— **Ki akar szép lenni?** Erre a kérdéses bizonyára igennel fognak felelni összes nő olvasóink. Igen ám, de a szép isteni adományában nem részesülhetett mindenki s így azon kell igyekezni, hogy az arczbőrt szépítsük s a szépséghibákat eltüntessük. Ilyen biztos szer azonban nagyon kevés van, de ezek közt az első helyet bizonyára Grósz Nagy Ferencz gyógyszerész „Fáy”-féle arczkrémje foglalja el, mely pár nap alatt meglepően eltüntet szeplőt, májfoltot, pörsenést, pattanást és minden más bőrbaját. Kisimítja a ráncokat és himlőhelyeket s még koros egyéneknek is úde arczszínt kölcsönöz. 1 téglé 1 korona, hozzá való Fáy-szappan szintén 1 korona.

Bankó hamisítók nyomában.

A kivándorlók pénze.

— Express tudósítás. —

Budapest, május 28.

A keleti pályaudvar személypénztáránál tegnap oláh parasztok menetjegyeket akartak váltani. A jegyekért hamis huszkoronásokkal fizettek. Amikor a pénztárostól megtudták, hogy a pénzüik hamis, óriási jajveszékelésbe kezdtek.

Bevitték őket a pályaudvar rendőri kirendeltségére, ahol sirva mondták el, hogy Amerikából jönnek, ahol néhány ezer koronát kerestek és ezzel a pénzzel visszajöttek szülőfalujokba.

Hamburgban a kiszállásnál hozzájuk esatlakozott két ember és felajánlották, hogy pénzüiket beváltják magyar pénzre, még pedig több magyar pénzt adnak, mint a mennyi dollárérték.

Az oláhok megőrültek ennek a váltásnak és minden amerikai pénzüket beváltották, azután elutaztak Budapest felé, csak itt tudták meg, hogy jó pénzüikért hamis pénzt kaptak.

A pályaudvari rendőri kirendeltség telefonon jelentést tett a főkapitányságnak, ahol Krecsányi detektívőnök széleskörű nyomozást indított és megállapította a következőket:

Macsnik Mihály, Macsnik Miklós, Dragos Lina, Doba Lina, Fanka Tódorné és Macsnik Flóra Saint Louis-ból jöttek hazafelé. Hamburgban hozzájuk esatlakozott egy ember, a ki pénzváltónak mondotta magát és megkötötte velük az üzletet.

Az ember Budapestre jött az áldozataival és csak itt vált el tőlük. A rendőrségi vizsgálat megállapította, hogy egy itteni pénzhamisító banda helyezi el ilyen módon hamisítványait, amelyek egyébként igen jól készültek, csak a színük kissé világos.

A rendőrség széleskörű nyomozást indított, hogy a pénzhamisító banda tagjait kézrekerítse.

A rendőrség megvizsgálásra átadta a pénzt az osztrák-magyar banknak és itten kiderült, hogy az állítólagos hamisítványok jó bankók. Csak a tengsrparton a sós levegtől annyira megfakultak, hogy hamisítványoknak látszanak. A rendőrség ennek alapján a megindított vizsgálatot befejezte.

TAVIRATOK.

A képviselőház ülésének vége.

Budapest, május 28. A képviselőházban szünet után Mezőffy újabb módosításokat ajántott. Darányi kijelentette, hogy nem fogadja el azokat. Mezőffy ezután minden szakasznál módosításokat tett, de a miniszter már nem szólt hozzá. Óriási zaj keletkezett később házszabály vitából kifolyólag. A Ház a 15. §-ig ment el ma. Az ülés ezzel véget ért. A cseléd törvényt valószínűleg szombaton végleg letárgyalják.

A horvát kiegyezés.

Zágráb, május 28. A horvát kiegyezés ügyében igen zavarosak még mindig a viszonyok. Illetékes helyen arról beszéltek, hogy a tartománygyűlést felfogják a közel jövőben osztalni.

A király haragudott.

Budapest, május 28. Brünnből jelentik, hogy egy odaváló ujság Bécsből azt a hírt kapta, hogy az uralkodó, mikor az osztrák választás eredményéről értesült, nagyon haragudott, s mikor Beck miniszterelnök megjelent a királynál, szemrehányásokkal illette. A szocialisták győzelmét Beck felette sem tartja veszedelmesnek, ellenben biztosra veszi, hogy sikerülni fog a parlamentben erős pártot alakítani. A királyt erről győzte meg, de felajánlotta lemondását, melyet a király nem fogadott el.

Schönberger báróné pöre.

Budapest, május 28. A hirhedi bárónénak annak idején becsületsértési pöre volt Makai Béla miniszteri osztálytanácsossal. A bíróság a bárónét 60 korona pénzbírságra ítélte el. Felbezézés folytán a felsőbb bíróság ma foglalkozott az ügygel s az ítéletet helyben hagyta.

Nessi Pál a fiához.

Budapest, május 28. Nessi Pál a megszökött volt képviselő levelet írt Hamburgból Budapestre lakó fiához, a levélben azt írja, hogy Amerikába utazik. Ha jól megy a dolga kifogja vitetni fiát, ha azonban nem lesz szerencséje haza jön s leüli a büntetését.

A vasutas törvény.

Budapest, május 28. Az igazságügyi bizottság ma végleg letárgyalta a vasutasok szolgálati pragmatikájáról szóló törvényt. A sztrájk megakadályozásáról szóló szakaszt némi módosítással elfogadta a bizottság. A javaslat a jövő héten a ház elé kerül.

TÖRVÉNYKEZÉS.**A rétsági rablógyilkosság.****Második nap.**

— Express tudósítás. —

Budapest, május 28.

A rétsági rablógyilkosság tárgyalásának mai második napján a tanukihallgatásokra került a sor. A törvényszék folyosói ma is hemzsegek a kíváncsi közönségtől, akik a helyszűke miatt künn rekedtek. Rónay elnök a tárgyalás komplikált sorrendjét úgy osztotta be, hogy az apró lopások, betörések s a zentai és vadkerti esetet utoljára tárgyalta le; először a rétsági esettel végez.

Ma először Sovay-Sanyi József déli gyümölcskereskedőt hallgatták ki. Ez súlyos testisértésért három évi fegyházat ült Sopronban. Tanu elmondja, hogy a mikor kiszabadult, levelet kapott Bóné Ferenctől.

Ebben az állott, hogy jó munkája volna részére, jöjjön azonnal. És 1903. őszén össze is jött Oláh-Sinkóval és Bónéval. Ezek eladták neki, hogy ki kell rabolni a rétsági postát. Mutattak is neki két karabélyt, több revolvért s megjegyezték, hogy ezekkel le kell löni a postást. En tudtam — ugymond a tanu — hogy büntetett előéletű emberekkel van dolgom,

szinleg belementem a dologba, de a ki-tűzött találkára már nem mentem el.

Tanú szembesítik Oláhval és Bónéval. Mindkettő hazugságnak mondja tanu vallomását.

Egy esküdt mosolyogni kezdett, mire dr. Weisz Ödön védő kéri az elnököt, hogy figyelmeztesse az esküdtet, hogy így nem szabad viselkedni. Horkai Lina tanu, Bóné feleségének unokatestvére úgy emlékszik, hogy egy alkalommal ott volt Bónénál s ekkor a lámpa eldőlt, de a tüzet eloltották.

Bóné: Ez ötödikén volt, tehát a gyilkosságnál nem lehettem jelen.

Horkai Lidia szakácsnő előadja, hogy 1904-ben, újév után Kőbányán volt s Bónék ekkor otthon voltak.

Tarnay János koresmáros Vácon. Vádlokat ottan ismeri, hogy azok többször megfordultak üzletében. Január elején a gyilkosság után Oláh-Sinkóné reggel és délután ott volt nála és sörözött. Sok pénz volt nála, azt mondta, csikókat adtak el. A pénz lehetett vagy 170 forint. Kilencedikén vagy tizedikén Oláh is ott mulatott. Szemrehányást tett a feleségének, hogy mért mutogatja pénzét nyilvánosan. Ez azután történt, hogy Oláht elfogták és újból elbocsátották.

Oláh-Sinkó: Én ezt azért mondtam, mert félttem a folytonos üldözéstől. Pénzem különben is mindig volt.

A Csillag utcai haramiák. A debreceni kir. törvényszéki esküdtbírósa ma folytatta Dolnic, Holeczberger János és társai bünpörét. Az esküdtek a déli órákban tanácskozássra gyűltek össze, mely mintegy fél óráig tartott. Az esküdtek a vádlottakat rablásban mondták ki bűnösöknek s ennek alapján a törvényszék ítéletet hozott. Dolnic Jánost és ifju Tóth Ferenczet 3—3 évi fegyházra Berki Gyulát 2 évi és 6 hónapi, végül Berki Józsefet 2 évi fegyházra ítélték. A vádlottak az ítéletben megnyugodtak.

Közgazdaság.**Terménytőzsde.**

Schvarcz E. debreczeni bizományos távirati jelentése

Budapest, 1907. május 28

Készáru 5—10 olcsóbb, határidők engedők

októberi buza	10.28—29
1907. májusi buza	—
októberi roza	8.62—63
1907. áprillisi roza	—
októberi zab	6.98—99
májusi zab	—
1907. májusi tengeri	5.97—98
1907. júllusi	6.03—04
1907. szeptemberi	—
1907. augusztusi repce	—

REGENY-CSARNOK.**Az utazó osoda.**

91. Fantasztikus regény.

Joel rettenetesen megharagudott és volt is oka rá.

Nem tartotta be a megígért műsort és jó hírnevét kockáztatta.

— Hiszen tapsolnak odalenn! — jegyezte meg félénken a vegyész.

— Ostoba tökfilkó! — szakítá felbe a komédiás! — Hát az utas, akit faképnél hagytam? Azt hiszed, hogy az is tapsol? Jár annak most a szája, mint a ke-replő! A pénzt bezsebelni, aztán megszökni előre... piszkos dolog, mondhatom!... Én nem is törődném vele, ha nem kellene visszatérnem Nantesba a

cókmókomért. Lesz ott hadd el hadd... csak a rendőrség bele ne avatkozzék...

Bémolissant és Pileséche lehajtott fejjel hallgatták a szőzönt. Néha a művész egy-egy szót akart szólni,

— Hallgasson rám... kezdte szerényen.

De olyankor a szitok és káromkodás csak úgy szakadt rá és a szó a torkán akadt.

Véget ér azonban minden, még a bűvész mesterek haragja is és Joel tanárból kifogyván a szusz, Bémolissant végre lemondhatta mondókáját.

Folytatása következik.

Brassóiszövet

férfi és gyermek ruhákra, valamint angol férfi ruhászövetek, tonnis kelmék, nyári mosó szövetek, hozzávaló belésárak, turista ingek

Legolcsóbb szabott árban.

Férfi ruha szövet

mintákat kívánatra készséggel küldünk.

Szabó Lajos fiai

divat, vászon és szőnyegáruház

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1 sz.

Alapított 1842. évben.

Közkívánatra pár napig látható.

Vinkler Lambert

Villany Színháza

a vásártéren.

Műsor: Szerdán és Csütörtökön.

1. Fizetés napján. (Rendkívül humoros.)
2. Hentes mester álma. (Nevettető)
3. Török base álma. (Fantázia.)
4. Modern utonáló tutomobilon. (Eredeti felvétel.)
5. Vihar a tengeren. (Természeti felvétel.)
6. A vadász álma. (Nevettető felvétel.)
7. Kedélyes kőművesek és a kijátszott rendőrök. (Humoros.)
8. Botrány egy vonat érkezésnél. (Eredeti felvétel.)
9. Szergiusz nagy hercege felrobbantása. (Természeti felvétel.)
10. Szomorú házasság. (Megható.) 15 részletben.

Helyárak: I-hely 60, II-hely 40, III-hely 20 fillér.

Dus választék kizárólag francia mellfűzőkben 3 koronától a legfinomabb kivittelig.

A legújabb divatu

nap- és esőernyők

a legjobb kivitelben olcsó árak mellett csakis

az Első Debreczeni Ernnyőgyárban

Merkler Soma, Piac-utca 43. szám.

Javítások és áthuzások olcsón és pontosan eszközöltetnek.

Fáy-

Szépít, fia májfolto talaneága val

Illatsz

Ugyancs és külföld pipere sze

Grós**DEBR****Telefon****Dor****DEB****M****gyö****Z****A****B****ö****R****Óriá****502/1907****A****A****873/6—****hírré té****thal cze****zeni la****ennek l****számítá****96 kor.****évi aug****és 1056****árak és****május****kezdete****3. és B****nyilván****rőnek****szükség****adatni****D****EI****SZ****P****m****b****m****Fa****fe****na****—**

Legbiztosabb szépítőszert a Fáy-féle Arcz-Crém

hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkiválóbb szer szeplő, májfoltok, pattanások és az arczbőr tisztálaltalanságai ellen. Egy tégely 1 kor. hozzávaló „Fáy” szappan 1 korona.

Illatszerek minden illatban 1-2-3 koronás üvegje.

Ugyancsak legnagyobb raktára minden bel- és külföldi gyógyszer különlegességeknek, pipere cikkeknek és hasonszerűi gyógyszereknek. Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerésznél

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Arany egyszarvu” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Megérkeztek a tavaszi divat

gyönyörű ujdonságai

Zsolnai és Brassói szövetek,
Angol és Francia divatkelmék,
Blous selymek, Napernyők,
Övök, Menyasszonyi kelengye,
Kész fehérnemű

Óriási szőnyeg raktár!!

502/1907. v. k. szám.

Árverési hirdetés.

A debreczeni kir. bírósnak V. 873/6—1907. számú végzése folytán közhírré tétetik, miszerint Knepler és Rosenthal cég részére, Aszódy Márton debreczeni lakostól 136 kor. 10 fillér tőke, ennek 1906. évi június hó 10. napjától számítandó 6% kamatai és eddig összesen 96 kor. 22 fillér perköltség erejéig 1906. évi augusztus hó 29-én bíróság felülfoglalt és 1056 koronára becsült butorok, pipa árak és egyéb ingóságok 1907. évi május hó 31-én délután 3 órakor kezdetét veendő és Debreczenben Pesti-u. 3. és Bádógos-utca 1. sz. a. megtartandó nyilvános bírói árverésen a legtöbbet ígérőnek azonnali készpénz fizetés mellett szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Debreczen, 1907. évi május hó 2-án.
Bódogh Zs. bírói kiküldött.

El ne mulassza senki tartós, tükörfényű, ruganyos szobapadló lakkot,

parket viksz, emall glazur minden színben. Por- és olajban törött kész festéket, mely legolcsóbban csakis

Fazekas Kálmán

festék és vegyszerteti cikkek nagyraktárban legolcsóbban beszerezhető.

Hatvan-u. 5. sz.

Felhívás

a t. gazdálkodók és géptulajdonosokhoz!

Ajánlom vízmentes asztagtakaró- és cséplőgépekre való ponyvámat, szegeci kender zsákokat, gyapju zsákokat, pokróczokat, zsákkötöző és dohányzsinegeket olcsó árban.

Kivánatra mintákat küldök.

WIENER ADOLF

gyári raktára ponyva- és zsákkötözőintézete

DEBRECZEN, Kossuth-utca 27. sz.

Üveg, tükör, porcellán és zománcozott edényeket a legolcsóbban árusít

Knöpfler Izidor

Csapó-utca 24.

Épület üvegezést és képkeretezést gyorsan és jutányosan eszközöl.

Edények kikölcsönözhetnek.

Nemes Magas törzsű rózsák

150 fajban.

Bokorrózsák

120 fajban.

Felfutó rózsák

15 fajban.

Továbbá: Szákszorszép, árvácska, netelejts tövek. — Konyhakerti és virágpalánkok, virág gumók nagy választékban és olcsó árakban kaphatók.

Kontsek Gézánál

Debreczen.

Saját nagy kiterjedésű kereskedelmi műkertészet.

Ha köszvényben vagy osziban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsam

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy oszidos betegségeket, hát és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szagátását.

A tölgyfa balzsam a balzsamok királya

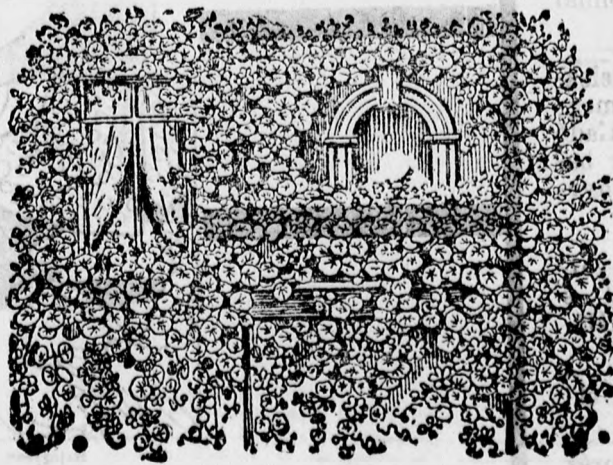
mert hatása gyors s biztos. Mint lob és daganatoszlító szer is páratlan! Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa balzsam a legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischias) ellen felalált összes szerek között.

1 üveg tölgyfabalzsam ára 1 korona 50 fillér. Kapható

Mihalovits Jenő gyógyszerárában
Debreczenben.

Japan virágdisz „BLITZMISCHUNG.”

Ha ablakát, balkonját, kertjét kopasz falait gyorsan kellemes zölddel és virággal akarja díszíteni, akkor ültessen

Schäfer József
Japan virágdisztét.
„Blitzmischung.”

Minden küldeményhez esatolt kezelési utasítás betartásával a mag 4 nap alatt megnő és az ültetvény rövid idő alatt minden kopasz és igénytelen helyen gyönyörű szinompás képet nyújt. A mag szobákban fazekakban is elültethető.

Küldök egy csomagot frt. 1.10, öt csomagot frt. 4.50, tíz csomagot frt. 8.50 a pénz előleges beküldésével. Utánvételt 12 1/2 krral több a magasabb portóért.

Josef Schäfer, Prag, Tischlergasse 33.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. — Vidéki tudakozásnak tessék válaszholni esatolni.

Házasság! Fialat egyedül álló barna rokonszenves házasságra lépne szolid urral, ki két törvénytelen gyermekét, melyekről bőségesen gondoskodva van, adoptálja. Foglalkozás, vallás mellékes. Komoly ajánlkozások „Fides, Berlin 18.” intézendők.

Jó házi tej kapható Piacz-u. 41. sz. alatt.

Hajnal-utca 5. számú vendéglő kiadó vagy a házzal együtt eladó.

Csinosan butorozott külön bejáratu utcai szoba kiadó Domb u. 9.

Fialat kereskedő segédek kezdő fizetéssel felvétetnek Löwy F. czégnél.

Vasaló lányok felvétetnek Konez József gőzerőre berendezett kelme festőnél Vár-u. 3.

Előnyösen emert üzletünket a bérházból ismét vissza helyeztük a Simonfi-utca 6. sz. alá. Dusan felszereltük n. m. férfi és női felöltők, férfi és női divat szövetek, szőnyeg, ág és asztal terítők, cipke és szövet függönyök, minden cikkék cs. e kely heti és havi törlesztésre tesserzethetők Adler Sándor és Társánál.

Egy házmesterné vagy egy bejaroné keresetnek. Czim a kiadóban.

Harisnya vásár. Női-, férfi és gyermek harisnyák óriási választékban meglepő olcsó árakon kapható Márton Gyula üzletében, Bika szálloda mellett, fejlesek és új harisnyák köttetnek, jutányos árban készítettnek.

Permetezéshez legtokéletesebb és legolcsóbb az országzerte elősmert legjobb 10 versenyen első díjjal kitüntetett a Veréb István által Debreczen, I. Szappanos-utca 10. sz. alatt gyártott pót szabadalmazott „Sngár” permetező. Permetezőket tökéletes javítás és átalakítás végett elfogadok. Árjegyzék ingyen, bérmentve.

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Béni Bádogos-u. 4. sz.

Lakatos segéd ki önállóan tud tűzhelyeket készíteni, állandó munkára kerestetik Bárány Henrik mulakatos Piacz-u. 66.

Keresek cserébe egy házat földért Debreczenbe. Érdeklődők forduljanak Fohn József szaküzletébe Debreczen Petőfiter 6. szám.

A Főteren egy két szoba, előszobából álló lakás irodának is alkalmas azonnal kiadó. Czim a kiadóban.

Nagy Zoltán Szoboszlai kir. albiró telek-könyvi vizgára készülők kézikönyve megjelent és Hoffmann és Kronovitz kiadó czégnél Debreczenben 2 k. 10 fillér beküldése ellenében és minden hazai könyvkereskedőnél kapható.

Battyányi-utca 13. sz. háznál egy kényelmes két szobás lakás, előszobával s mellékhelyiségeivel azonnal kiadó. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Egy 9 hónapos angol faj vizsla kutya eladó. Czim a kiadóban.

Használt, de jó karban levő kopirprés olcsón eladó. Czim a kiadóhivatalban.

Kossuth utca 25. szám alatt egy külön bejáratu butorozott uri szoba azonnal kiadó.

Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdája Debreczen, Piacz-u. 49. Kurzweil János és Társa festékg. rának festékével.

Egy csinosan butorozott utcai szoba Zugó-utca 5. sz. alatt azonnal kiadó.

Egy ügyes megbízható éjjeles fiu kerestetik. Czim a kiadóba.

Asszonyok és leányok felvétetnek. Czim a kiadóba.

Egy uri leány zongora órákat ad, házhoz menve 1 korona, saját lakásán 80 fillér Varga-u. 43.

Irodai alkalmazást keres, jó irással bíró, megbízható férfiu. Czim a kiadóhivatalban.

Gyermektelen házaspár házmesternek felvétetnek Széchenyi-u. 44.

Fényképező gép 9—12-ös, 13—18 as olcsón eladó Engel Fülöp Simonfi-u. 31.

Pénztárnoknőnek ajánlkozok egy fiatal uri leány. Czim Simonfi-u. 35. szám.

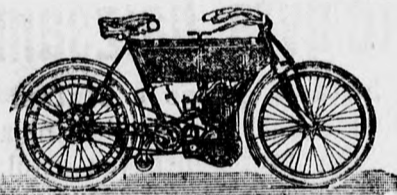
Szépén butorozott külön bejáratu szoba Darabos utca 5. szám kiadó. Értekezhetni az emeleten.

PA-NA-MA

legnagyobb választékban a Nyakkendő Királynál.

Rozenberg és Hammer

DEBRECZEN, Placz-utca 8., a kereskedelmi akadémia palotájában. Fióküzlet Hunyadi-utca 11. szám. — A vasuti utvonalon.

Kerékpárok és alkatrészekről árjegyzéket **ingyen** küldünk. A legnagyobb kerékpár raktár, kerékpár alkatrészek, gummik óriási raktára, meglepő olcsó árak. Egyedüli képviselője a hirneves „Puch”-féle kerékpárnak. „Elite” kerékpárok, a legkedveltebb és legszébb modellek.

Saját sajtólásu kókuszolajból nyertszavaioltan tiszta, legkitünőbb minőségű

„Bóniol”

Bejegyzett védjegy.

kókuszszirt árusít az Első Magyar Kókuszdió-Olaggyár „Bóniol” gyártelep és mezőgazdasági r.-t. Nyirbátor. Vezérképviselő: Gansl L. és Fia, Nyiregyháza.

Hajdusági Bajuszpedró.

Szép a bajusz

a híres

HAJDUSÁDI PEDRŐ-vel.

Elismert legjobb különlegesség a bajusz növesztésére és ápolására, mely meg nem avasodó zsirmentes növényi balzsamos anyagokból készül.

Hatása gyors és biztos

Törvényesen védve.

1 doboz 50 fillér, postán csak 3 doboz küldetik 2 kor. 15 fillér, bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő:

Grósz Nagy Ferencz

gyógygyezeresz

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz.

„Árany egyszaru” gyógyszerár.

Telefon 496. sz. Telefon 496. sz.

Körtvélyesi Gyula

ajánlja a legjobb munkaerővel berendezett **czipész műhelyét** Fűvészkert-utca 6. sz.

De

Egy helyre...
Nagyedőre

A zse

Weszp...
ép olyan...
hályé, vag...
gon és ka...
tudta, hog...
szolgálat...
nak, kettő...
használt-e

Ma m...
retes a Ká...
sótól Bécs...
rén, a...
irt, s a m...
gúnytól és...
a magyar...
lázzák me...
még az er...
is. Es jelle...
a magyars...
áthatatlan...
írását, ele...
komolyan...
három kor...
„A...
cime a kö...
írója nagy

Ir...
Szeret...
Szeret...
lyel. Valam...
ember meg...
vele. Az ifj...
szet hevülő...
szerelem k...
A remény...
den remény...
Elszak...
egymásé l...
hozta a sor...
fivel.

A férj...
detlen volt...
léke mind...
Minden alk...
lyabb munk...
előtte a mu...
dolata a nő...
az a nő, ak...
selhetetlen...
Első i...
jéből mind...
sulyát zava